

Документ 487/2021, **чинний**, поточна редакція — **Прийняття від 27.09.2021**

Указ Президента України

Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки

З метою створення сприятливих умов для розвитку в суспільстві громадської ініціативи та самоорганізації, формування та діяльності інститутів громадянського суспільства, налагодження партнерської взаємодії між ними та органами державної влади, органами місцевого самоврядування **постановляю**:

1. Затвердити Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки (далі - Стратегія), що додається.

2. Кабінету Міністрів України:

1) забезпечити за участю інститутів громадянського суспільства:

- розроблення та затвердження трирічних планів заходів з реалізації Стратегії;
- підготовку та оприлюднення щоквартальних та щорічних звітів про виконання планів заходів з реалізації Стратегії;

2) опрацювати питання щодо створення ефективних механізмів фінансової підтримки реалізації Стратегії;

3) визначити механізми для належної координації та моніторингу реалізації Стратегії, зокрема вивчити можливість створення координаційного органу із залученням до його складу на паритетних засадах представників органів виконавчої влади та інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, наукових установ, експертів.

3. Обласним, Київській міській державним адміністраціям:

1) активізувати роботу зі створення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства на регіональному та місцевому рівнях;

2) забезпечити належну роботу регіональних координаційних рад з питань сприяння розвитку громадянського суспільства із залученням до їх складу представників відповідних місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, а також на паритетних засадах - представників інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, наукових установ, експертів;

3) у тримісячний строк розробити за участю представників регіональних координаційних рад сприяння розвитку громадянського суспільства, інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, наукових установ, експертів, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади регіональні цільові програми сприяння розвитку громадянського суспільства, ужити заходів для їх затвердження в установленому порядку та забезпечити розроблення і затвердження планів заходів з їх реалізації.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

[Указ Президента України від 26 лютого 2016 року № 68](#) "Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні";

[Указ Президента України від 4 листопада 2016 року № 487](#) "Питання Координаційної ради сприяння розвитку громадянського суспільства";

[Указ Президента України від 27 червня 2018 року № 190](#) "Про зміни у складі Координаційної ради сприяння розвитку громадянського суспільства".

5. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
7 вересня 2021 року
№ 487/2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 27 вересня 2021 року № 487/2021

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки

I. Загальна частина

Становлення демократичної, правової та соціальної держави тісно пов'язане з розвитком громадянського суспільства як сфери суспільної діяльності громадян, що об'єднуються для прийняття спільних рішень, а також захисту прав та інтересів, досягнення спільного блага, у тому числі у взаємодії з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, політичними інститутами та бізнесом.

Важливою ознакою сталості громадянського суспільства є функціонування інститутів громадянського суспільства, через які громадяни та суспільні групи забезпечують самоорганізацію, представництво, реалізацію і захист прав та інтересів.

Партнерство між державою та громадянським суспільством є вагомим чинником реалізації демократичних цінностей, закріплених у положеннях [Конституції України](#), зокрема щодо свободи та

особистої недоторканності громадян, свободи слова і думки, свободи вираження поглядів і переконань, свободи світогляду і віросповідання, свободи об'єднання, участі громадян в управлінні державними справами тощо.

Громадянське суспільство є виразником та захисником інтересів і прагнень різноманітних суспільних груп та громадян. Громадянське суспільство здатне зробити значний внесок у сталий розвиток держави шляхом надання соціальних послуг, забезпечення здійснення соціального підприємництва, збільшення кількості робочих місць і самозайнятих осіб, поліпшення бізнес-середовища, протидії корупції, сприяння прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування та реалізації інших суспільно корисних проектів. Інститути громадянського суспільства в Україні також відіграють активну роль у сприянні відновленню територіальної цілісності та розбудові миру.

Ураховуючи роль громадянського суспільства у різних сферах суспільного життя, створення сприятливих умов для його розвитку та налагодження взаємодії з його інститутами є важливим завданням органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

Правові засади державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства закладені у [Конституції України](#), законах України ["Про засади внутрішньої і зовнішньої політики"](#), ["Про місцеве самоврядування в Україні"](#), а також законах України, що визначають правовий статус та засади діяльності інститутів громадянського суспільства, а саме у законах України ["Про громадські об'єднання"](#), ["Про благодійну діяльність та благодійні організації"](#), ["Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності"](#), ["Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності"](#), ["Про свободу совісті та релігійні організації"](#), ["Про професійних творчих працівників та творчі спілки"](#), ["Про органи самоорганізації населення"](#) та інших.

Окремі завдання, пов'язані з розвитком громадянського суспільства, відображені у тому числі в [Національній стратегії у сфері прав людини](#), затвердженій Указом Президента України 24 березня 2021 року № 119, [Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки](#), затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695, [Концепції розвитку громадянської освіти в Україні](#), схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 року № 710-р.

Національна стратегія розвитку громадянського суспільства на 2021-2026 роки (далі - Стратегія) спрямована на визначення комплексу взаємопов'язаних стратегічних завдань діяльності держави у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства до 2026 року.

В основі діяльності держави у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства є повага до його автономії. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, уникаючи втручання у формування та діяльність інститутів громадянського суспільства, повинні створювати сприятливі умови для розвитку громадських ініціатив, використовувати прозорі механізми підтримки діяльності інститутів громадянського суспільства та впроваджувати інструменти громадської участі у прийнятті та реалізації владних рішень.

Діяльність держави у зазначеній сфері має ґрунтуватися на підході "жодних рішень для громадянського суспільства без громадянського суспільства" та співпраці органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства на всіх етапах: проведення аналізу стану реалізації державної політики у відповідній сфері та визначення тенденцій, виокремлення проблем, вироблення варіантів їх розв'язання, розроблення проектів рішень, їх імплементації та моніторингу реалізації, оцінювання результативності.

Такий підхід застосовано і в процесі розроблення цієї Стратегії. До її підготовки, зокрема через спеціальну громадсько-урядову платформу, було залучено близько 200 представників інститутів громадянського суспільства, експертів. Крім того, проведено понад 30 засідань робочої групи та її підгруп, узгоджувальних нарад, а також шість регіональних публічних обговорень, у яких взяли участь понад 300 учасників.

II. Тенденції розвитку громадянського суспільства в Україні та діяльність держави у відповідній сфері

Протягом 2016-2020 років кількість інститутів громадянського суспільства суттєво зросла. За даними Державної служби статистики України, відбулося збільшення кількості юридичних осіб за організаційно-правовими формами господарювання: громадські організації - на 22149 (з 70321 станом на 1 січня 2016 року до 92470 станом на 1 січня 2021 року), громадські спілки - на 1122 (з 753 до 1875 відповідно), благодійні організації - на 4428 (з 15384 до 19812 відповідно), релігійні організації - на 3390 (з 23261 до 26651 відповідно), творчі спілки (інші професійні організації) - на 38 (з 279 до 317 відповідно), професійні спілки та їх об'єднання - на 2392 (з 26321 до 28713 відповідно), органи самоорганізації населення - на 234 (з 1415 до 1649 відповідно).

На сьогодні інститути громадянського суспільства працюють у більшості суспільних сфер: у сфері захисту прав людини та громадянина, представлення інтересів різних груп громадян, надання соціальних та інших послуг, провадження благодійної та волонтерської діяльності, реалізації освітніх і культурних проектів, захисту довкілля, проведення аналізу реалізації державної політики, моніторингу діяльності органів влади, провадження антикорупційної діяльності та інших.

Інститути громадянського суспільства гнучко реагують на зміну суспільних потреб унаслідок дії внутрішніх і зовнішніх чинників. Зокрема, протягом останніх років значна кількість громадських, благодійних, релігійних організацій орієнтувала свою діяльність на вирішення проблемних питань військовослужбовців, ветеранів війни з числа учасників антитерористичної операції/операції об'єднаних сил та громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Починаючи з 2020 року, інститути громадянського суспільства роблять внесок у запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та боротьбу з її наслідками.

Інститути громадянського суспільства порівняно з іншими соціальними інституціями мають високий рівень суспільної довіри. За даними Інституту соціології Національної академії наук України, у 2019 році громадським організаціям та благодійним фондам довіряли 38 відсотків респондентів. Однак рівень поширення громадянських практик, що потребують організаційних і колективних зусиль (зокрема, участі у діяльності інститутів громадянського суспільства), залишався низьким.

Проблемним питанням є також низький рівень інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства, відсутність стабільного залучення професійних кадрів та фінансових і матеріальних ресурсів, сталих практик партнерства з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, бізнесом.

На виконання рішень Президента України та Кабінету Міністрів України, починаючи з 2007 року, відбувається становлення окремого напрямку державної політики, спрямованого на створення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства. Реалізація [Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки](#) дала змогу, зокрема:

- 1) скоротити строки і спростити для громадських об'єднань процедури реєстрації та отримання статусу неприбуткової організації, у тому числі запровадити електронну послугу з їх реєстрації;
- 2) удосконалити процедури проведення конкурсів для державної підтримки проектів інститутів громадянського суспільства та розпочати роботу над упровадженням електронних процедур у цій сфері;
- 3) запровадити конкурсний механізм виділення коштів для державної підтримки громадських об'єднань ветеранів та осіб з інвалідністю;
- 4) розробити рекомендації для органів місцевого самоврядування щодо закріплення у статутах територіальних громад інструментів громадської участі;

- 5) частково удосконалити механізм формування та організації діяльності громадських рад при органах виконавчої влади, зокрема запровадити можливість рейтингового електронного голосування під час формування складу таких рад;
- 6) запровадити закупівлі соціальних послуг шляхом соціального замовлення за результатами конкурсів, у яких можуть брати участь інститути громадянського суспільства;
- 7) схвалити Концепцію розвитку громадянської освіти в Україні;
- 8) налагодити міжсекторальну співпрацю з метою запобігання і протидії шахрайству під час публічного збору благодійних пожертв;
- 9) організувати навчання державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування з питань налагодження взаємодії з інститутами громадянського суспільства.

Водночас окремі проблеми залишилися без належної уваги, а розпочаті позитивні зміни потребують подальшого розвитку. Про це свідчить, зокрема, міжнародний Індекс сталості розвитку організацій громадянського суспільства, що протягом 2014-2019 років зафіксував в Україні лише незначне покращення ситуації у сфері організаційної спроможності інститутів громадянського суспільства, їх фінансової життєздатності, розвитку інфраструктури громадського сектору, а також відсутність суттєвих змін за напрямом залучення органами державної влади та органами місцевого самоврядування таких інститутів до надання суспільно корисних послуг. Крім того, міжнародний моніторинговий звіт "Барометр ОГС: оцінка середовища для громадянського суспільства у країнах Східного партнерства" (червень 2019 - липень 2020) зафіксував ряд проблем у сфері правового забезпечення консультацій з громадськістю, захисту свободи мирних зібрань, безпеки громадських активістів тощо.

Таким чином, не втрачають актуальності питання належного застосування механізмів громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівнях, вирішенні питань місцевого значення, створення сприятливого і безпечного середовища для діяльності інститутів громадянського суспільства та їх членів, розширення сфер співпраці цих інститутів з державою та бізнесом, диверсифікації джерел отримання інститутами громадянського суспільства фінансової підтримки, розвитку благодійної та волонтерської діяльності та інше.

Крім того, удосконалення потребує механізм реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства, у тому числі в частині:

визначення чітких стратегічних завдань і заходів, очікуваних результатів їх реалізації;

належного виконання заходів та моніторингу їх результатів;

посилення координації між органами виконавчої влади та інститутами громадянського суспільства в процесі реалізації державної політики у відповідній сфері на національному та регіональному рівнях;

посилення інституційної спроможності органів виконавчої влади з питань налагодження комунікацій з громадськістю, зокрема забезпечення функціонування відповідних підрозділів;

налагодження взаємодії органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування у процесі реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства.

III. Міжнародні зобов'язання та стандарти у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства

В основу Стратегії покладено бачення ролі і значення громадянського суспільства та принципів його взаємодії з державою, що ґрунтується на міжнародних нормах та стандартах, закріплених, зокрема, у таких документах, як:

- 1) [Конвенція про свободу асоціації та захист права на організацію № 87](#) 1948 року;
- 2) [Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року](#);
- 3) [Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції](#);
- 4) [Конвенція про права осіб з інвалідністю](#);
- 5) Рекомендація CM/REC(2007)14 Комітету Міністрів Ради Європи щодо правового статусу неурядових організацій в Європі 2007 року;
- 6) [Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів](#) 2009 року;
- 7) Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень, ухвалений Конференцією міжнародних неурядових організацій Ради Європи 2009 року (переглянутий 2019 року);
- 8) Резолюції Ради Генеральної Асамблеї ООН з прав людини A/HRC/RES/24/21 "Простір громадянського суспільства: створення та підтримка в законодавстві та на практиці безпечного й сприятливого середовища" 2013 року, A/HRC/RES/27/31 "Простір громадянського суспільства" 2014 року та настанова ООН "Захист та підтримка громадського простору" 2020 року;
- 9) Спільні рекомендації Венеціанської Комісії та Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ з питань свободи об'єднань 2014 року;
- 10) Резолюція Генеральної Асамблеї ООН A/RES/70/1 "Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року" 2015 року;
- 11) Рекомендації щодо сприяння більш ефективній участі об'єднань громадян у процесах прийняття державних рішень від учасників Форуму громадянського суспільства для презентації на додатковій нараді ОБСЄ з питань людського виміру 2015 року;
- 12) Керівні принципи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень, прийняті Комітетом Міністрів Ради Європи 2017 року;
- 13) Рекомендація CM/Rec(2018)11 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо необхідності посилення захисту і сприяння простору для громадянського суспільства в Європі 2018 року;
- 14) Рекомендація CM/Rec(2018)4 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо участі громадян у місцевому публічному житті 2018 року.

Також Стратегія спрямована на забезпечення виконання зобов'язань щодо взаємодії органів державної влади з інститутами громадянського суспільства, визначених в

- 15) [Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони](#).

IV. Мета і принципи Стратегії

Метою реалізації Стратегії є створення сприятливих умов для розвитку громадської ініціативи та самоорганізації, формування та діяльності інститутів громадянського суспільства, налагодження взаємодії між громадянами, згаданими інститутами та органами державної влади, органами місцевого самоврядування, у тому числі для реалізації та захисту прав і свобод людини та громадянина, задоволення суспільних інтересів, забезпечення громадської участі у прийнятті та реалізації владних рішень.

Стратегія базується, зокрема, на принципах:

- 1) самоврядності громадянського суспільства - органи державної влади, органи місцевого самоврядування поважають право громадян на самоорганізацію, утворення та участь у діяльності інститутів громадянського суспільства. Інститути громадянського суспільства вільні у визначенні своїх цілей, прийнятті рішень, провадженні діяльності, за винятком обмежень, установлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей;

- 2) рівності можливостей - органи державної влади, органи місцевого самоврядування створюють рівні можливості для реалізації громадянських прав незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак;
- 3) участі та інклюзивності - рішення, що стосуються питань реалізації Стратегії, приймаються відповідними органами за результатами вивчення інтересів та потреб громадян, територіальних громад, інститутів громадянського суспільства, зокрема шляхом проведення публічних консультацій. При цьому створюються умови для рівноправної громадської участі, вживаються заходи для подолання перешкод для представлення інтересів тієї чи іншої суспільної групи;
- 4) партнерства - органи державної влади, органи місцевого самоврядування, інститути громадянського суспільства та бізнес використовують можливості співпраці для реалізації Стратегії, досягнення позитивних змін у суспільстві та створення публічного блага;
- 5) прозорості та підзвітності - інформація про реалізацію Стратегії є відкритою для громадськості та оприлюднюється на офіційних вебсайтах органів державної влади, органів місцевого самоврядування. Відповідна інформація дає можливість громадянам, інститутам громадянського суспільства, міжнародним організаціям, науковим установам, експертам брати участь у моніторингу та оцінці результатів реалізації Стратегії, надавати пропозиції щодо удосконалення відповідної роботи;
- 6) взаємної відповідальності усіх суб'єктів реалізації Стратегії - органи державної влади, органи місцевого самоврядування та інститути громадянського суспільства, що долучаються до реалізації Стратегії, у межах своїх повноважень, можливостей та ресурсів докладають необхідних зусиль для ефективного виконання завдань Стратегії.

V. Стратегічні напрями

1. Забезпечення ефективних процедур громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівнях, вирішенні питань місцевого значення

Обґрунтування напрямку

Розвиток громадянського суспільства тісно пов'язаний з можливістю громадян впливати на прийняття державних рішень, а також реалізовувати право на участь у місцевому самоврядуванні.

З цією метою законодавством України передбачені вибори і референдуми, загальні збори (конференції) за місцем проживання, громадські слухання, місцеві ініціативи, електронні петиції, консультації з громадськістю, громадська експертиза, участь громадян та інститутів громадянського суспільства у роботі консультативно-дорадчих органів та органів самоорганізації населення тощо.

Проте далеко не всіма такими механізмами можуть результативно скористатися суб'єкти, наділені відповідними правами. Законодавство містить чимало прогалин, частково не відповідає стандартам, визначеним у документах, зазначених у [розділі III](#) цієї Стратегії, а в деяких випадках потребує суттєвих змін. Органами державної влади, органами місцевого самоврядування не забезпечено створення необхідних правових та організаційних умов для використання механізмів громадської участі. До того ж з'являються нові механізми громадської участі, які потребують належного врегулювання. Як результат - участь громадян та інститутів громадянського суспільства у формуванні та реалізації державної політики, вирішенні питань місцевого значення не має системного характеру.

Існує потреба активізації діяльності державних та недержавних суб'єктів, спрямованої на підвищення рівня та якості залучення громадськості до ухвалення та реалізації рішень з урахуванням можливостей та потреб різних груп. Це повинно передбачати як належне нормативно-правове регулювання, так і

заходи з розвитку відповідних компетенцій і навичок представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства.

Стратегічні завдання

Стратегічними завданнями є:

- 1) унормування стандартів та загального порядку проведення органами державної влади, органами місцевого самоврядування публічних консультацій на всіх етапах формування та реалізації державної політики на національному та регіональному рівнях, вирішення питань місцевого значення;
- 2) аналіз практики функціонування громадських рад при органах виконавчої влади та подальше удосконалення засад їх діяльності, зокрема в частині процедури обрання складу громадських рад, посилення їх експертних функцій та залучення до формування і реалізації державної політики;
- 3) законодавче врегулювання засад здійснення народного волевиявлення через місцевий референдум, порядок його організації та проведення;
- 4) врегулювання на законодавчому рівні правових гарантій та механізмів реалізації свободи мирних зібрань;
- 5) розвиток місцевої демократії та посилення гарантій участі територіальних громад у здійсненні місцевого самоврядування, зокрема, шляхом:
 - розширення кола осіб, які можуть брати участь у вирішенні питань місцевого значення через інструменти місцевої демократії;
 - законодавчого закріплення обов'язку щодо прийняття міськими, селищними і сільськими радами статутів (змін до статутів) територіальних громад, визначення орієнтовної структури статуту територіальної громади та основного переліку питань, що повинні ним регулюватися;
 - врегулювання порядку ініціювання та проведення загальних зборів (конференцій) та врахування їх рішень;
 - удосконалення законодавчого регулювання місцевих ініціатив; закріплення права членів територіальної громади подавати місцеві ініціативи на розгляд ради або її виконавчого органу шляхом збору підписів жителів на їх підтримку; встановлення обов'язку органів місцевого самоврядування розглядати місцеві ініціативи на найближчих своїх засіданнях за участю ініціаторів та приймати за результатами рішення;
 - удосконалення законодавчого регулювання громадських слухань, зокрема визначення переліку питань, щодо яких громадські слухання проводяться обов'язково; встановлення, що громадські слухання можуть проводитися як на території територіальної громади, так і в окремих її частинах;
 - закріплення на законодавчому рівні права органів місцевого самоврядування створювати консультативно-дорадчі органи, а також права інститутів громадянського суспільства на проведення громадської експертизи діяльності виконавчих органів рад та обов'язку органів місцевого самоврядування сприяти її проведенню;
 - забезпечення доступу членів територіальних громад до засідань колегіальних органів місцевого самоврядування та постійних комісій місцевих рад;
 - удосконалення правового регулювання порядку публічного звітування депутатами та посадовими особами місцевого самоврядування, встановлення чітких строків такого звітування, оприлюднення відповідних звітів;

- посилення прозорості і публічності розроблення місцевих бюджетів, у тому числі обов'язкове затвердження бюджетних регламентів проходження бюджетного процесу на місцевому рівні, проведення бюджетних слухань перед прийняттям місцевих бюджетів та за результатами їх виконання, впровадження гендерно орієнтованого бюджетування;

- 6) удосконалення з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та принципів безбар'єрності законодавчого регулювання порядку та способів подання звернень, у тому числі юридичними особами, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, а також розгляду таких звернень, відповідальності за їх неналежний розгляд та зловживання правом на звернення;
- 7) удосконалення правового регулювання процедури подання та розгляду електронних петицій, що набрали необхідну кількість підписів, у тому числі передбачення їх розгляду на засіданнях органів місцевого самоврядування з наданням слова ініціатору петиції або його уповноваженому представнику;
- 8) удосконалення законодавчого регулювання та впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення механізмів місцевої демократії та доступних форматів для осіб з інвалідністю;
- 9) удосконалення законодавства щодо регулювання механізму проведення громадської антидискримінаційної експертизи;
- 10) сприяння забезпеченню процедур безпосередньої участі членів територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення в умовах особливого порядку місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей;
- 11) удосконалення доступу до публічної інформації, зокрема, в частині:

- посилення державного контролю у відповідній сфері, відповідальності належних розпорядників інформації;

- розширення переліку публічної інформації, яка підлягає оприлюдненню розпорядниками такої інформації, у тому числі передбачення оприлюднення повних звітів контролюючих органів;

- закріплення обов'язку органів державної влади, органів місцевого самоврядування мати офіційний вебсайт з уніфікацією базових технічних вимог до такого вебсайту, включаючи базові функції щодо взаємодії з громадськістю;

- забезпечення безбар'єрності для врахування потреб різних груп населення, у тому числі осіб з інвалідністю, під час організації доступу до публічної інформації, у тому числі оприлюднення інформації та проведення відкритих засідань розпорядників інформації;

- унормування питання щодо безоплатного надання наявних електронних копій електронних документів на запити на інформацію;

- 12) удосконалення механізму Всеукраїнського громадського бюджету, зокрема в частині процедури і критеріїв відбору проектів, а також проведення активної інформаційної кампанії для його популяризації;
- 13) упровадження в діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування інструментів діалогу як підходу до вирішення чутливих питань, розв'язання конфліктів тощо;
- 14) упровадження онлайн-платформи для взаємодії органів виконавчої влади з громадянами та інститутами громадянського суспільства, що забезпечуватиме, зокрема, доступ до механізмів електронних консультацій з громадськістю та громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади;

- 15) реалізація проектів і програм, спрямованих на підвищення спроможності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадян та інститутів громадянського суспільства використовувати інструменти громадської участі;
- 16) удосконалення механізмів і процедур залучення інститутів громадянського суспільства та суб'єктів господарювання до процесу розроблення регуляторних актів;
- 17) залучення представників громадських об'єднань осіб з інвалідністю до прийняття рішень на всіх етапах розробки та впровадження політики;
- 18) вивчення та поширення кращих вітчизняних та зарубіжних практик громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівнях, вирішенні питань місцевого значення.

Очікувані результати

На національному, регіональному та місцевому рівнях громадяни активно використовують механізми громадської участі та взаємодії з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, що відповідають демократичним стандартам: публічні консультації, референдуми, загальні збори (конференції) жителів за місцем проживання, місцеві ініціативи, громадські слухання, звернення, у тому числі електронні петиції, громадський бюджет, громадська експертиза, діяльність консультативно-дорадчих органів тощо.

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи активно застосовують та сприяють застосуванню різних форм громадської участі, що дає змогу залучати громадян, інститути громадянського суспільства, членів територіальних громад до формування та реалізації державної політики на національному та регіональному рівнях, вирішення питань місцевого значення.

Діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування є прозорою, забезпечується доступ до публічної інформації, у тому числі за допомогою офіційних вебсайтів таких органів.

Правом і можливістю брати участь у вирішенні питань місцевого значення наділені всі громадяни України, що проживають на території відповідної територіальної громади, включаючи тих, хто проживає тимчасово та без реєстрації (крім участі у місцевих виборах і місцевих референдумах).

2. Створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства

Обґрунтування напряму

Спільна діяльність громадян у рамках інститутів громадянського суспільства дає їм змогу більш системно та довгостроково працювати над розв'язанням суспільних проблем, захищати свої права та представляти інтереси, реалізовувати суспільно значущі проекти, використовувати додаткові інструменти громадської участі, тому держава повинна сприяти формуванню і легалізації інститутів громадянського суспільства, забезпечувати дотримання прав і гарантій їх діяльності, а також створювати сприятливі умови для їх інституційного розвитку.

На сьогодні, незважаючи на високий рівень суспільної підтримки інститутів громадянського суспільства, більшість громадян не залучені до їх діяльності, що актуалізує питання популяризації переваг діяльності в рамках відповідних інститутів, а також спрощення та вдосконалення реєстраційних процедур, поліпшення стану правового середовища. Крім того, потребує уваги питання сприяння розвитку волонтерської діяльності як одного з основних напрямів діяльності інститутів громадянського суспільства.

Важливим питанням також є сприяння досягненню інститутами громадянського суспільства фінансової стабільності, відсутність якої позбавляє їх можливості інвестувати час і ресурси в ефективну реалізацію своєї місії та власний інституційний розвиток. Фінансова стабільність може бути

досягнута за рахунок членських внесків та пожертв громадян, соціального підприємництва, надання платних послуг тощо, що потребує належного законодавчого регулювання та уніфікованого підходу з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування в його трактуванні. Наразі процедури отримання коштів інститутами громадянського суспільства на реалізацію проектів та заходів, спрямованих на виконання державних та місцевих програм, не передбачають електронних форм подачі заявок, є несучасними і бюрократизованими.

Ще одним викликом є недостатній рівень розвитку інфраструктури для ефективного функціонування інститутів громадянського суспільства (ресурсні центри, заклади освіти, навчально-методичні установи, консультаційні та юридичні служби тощо). Зберігається розрив між спроможністю інститутів громадянського суспільства, які працюють на національному та місцевому рівнях, ускладнений доступ останніх до комунікації, мережування, обміну ресурсами.

Стратегічні завдання

Стратегічними завданнями є:

- 1) створення сприятливих умов для реалізації громадянами права на об'єднання, підвищення рівня залученості громадян до діяльності інститутів громадянського суспільства, у тому числі шляхом:
 - забезпечення функціонування цілісної системи громадянської освіти та моніторингу її ефективності;
 - популяризації переваг створення інститутів громадянського суспільства для спільного вирішення громадянами проблемних питань, захисту прав та інтересів, реалізації суспільно корисної діяльності, а також роз'яснення реєстраційних процедур;
 - спрощення і скорочення строків реєстрації, створення і припинення інститутів громадянського суспільства, удосконалення інструментів подання документів в електронній формі, розширення кола суб'єктів реєстрації;
 - запровадження єдиного підходу до встановлення кінцевого бенефіціарного власника для інститутів громадянського суспільства;
- 2) внесення змін до [Закону України](#) "Про органи самоорганізації населення" з метою удосконалення порядку створення та припинення діяльності органів самоорганізації населення, розширення переліку їх повноважень, визначення чіткого порядку наділення їх частиною повноважень органів місцевого самоврядування та ресурсами, необхідними для реалізації власних та делегованих повноважень, врегулювання питань розпорядження власними фінансами та майном, а також майном і фінансами, переданими місцевими радами;
- 3) створення умов для фінансової підтримки інститутів громадянського суспільства органами державної влади та органами місцевого самоврядування, зокрема, шляхом:
 - переведення процедури проведення конкурсів програм (проектів, заходів) інститутів громадянського суспільства в електронний формат;
 - удосконалення конкурсних процедур з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, та опрацювання з урахуванням законодавства питання щодо можливості розширення переліку інститутів громадянського суспільства, які можуть брати участь у конкурсному відборі;
 - створення сприятливих умов для реалізації програм (проектів, заходів) інститутів громадянського суспільства, у тому числі щодо: нормативного врегулювання витрат для реалізації програм (проектів, заходів); опрацювання питання удосконалення переліку витрат, які можливо здійснювати в рамках реалізації програм (проектів, заходів) за рахунок бюджетних коштів, та розроблення методики планування таких витрат;

- визначення механізму проектної та інституційної підтримки на конкурсних засадах інститутів громадянського суспільства в рамках реалізації програм (проектів, заходів), які згідно із законодавством мають право на її отримання;
 - сприяння проведенню на місцевому рівні конкурсів програм (проектів, заходів) інститутів громадянського суспільства, що спрямовані на розвиток громадянського суспільства;
 - сприяння організації навчання представників інститутів громадянського суспільства з питань підготовки програм (проектів, заходів) для участі у конкурсах з метою отримання бюджетної підтримки, роботи з органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, тощо;
 - розроблення рекомендацій щодо оплати інститутами громадянського суспільства вартості оренди комунального нерухомого майна та комунальних платежів;
- 4) створення сприятливих умов для підтримки інститутів громадянського суспільства громадянами та суб'єктами господарювання, у тому числі шляхом запровадження податкових стимулів для підтримки інститутів громадянського суспільства, їх участі в соціально-економічному розвитку держави з урахуванням світової практики;
 - 5) сприяння розвитку благодійної діяльності, зокрема, шляхом перегляду розміру неоподатковуваної податком на доходи фізичних осіб благодійної допомоги, яка надається інститутами громадянського суспільства, що мають статус неприбуткових, на користь осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, визначених [Законом України](#) "Про соціальні послуги";
 - 6) сприяння розвитку волонтерської діяльності, у тому числі шляхом:
 - усунення неузгодженостей між положеннями [Закону України](#) "Про волонтерську діяльність" та [Податкового кодексу України](#) щодо оподаткування доходів, пов'язаних із провадженням волонтерської діяльності;
 - удосконалення законодавства про волонтерську діяльність у частині залучення до відповідної діяльності дітей та молоді, а також здійснення заходів для формування культури волонтерської діяльності у здобувачів освіти;
 - 7) сприяння удосконаленню процедур банківського обслуговування інститутів громадянського суспільства, що мають статус неприбуткових, зокрема, під час здійснення міжнародних розрахунків;
 - 8) реалізація проектів, спрямованих на розвиток інфраструктури, у тому числі цифрової, яка створює умови для ефективного функціонування інститутів громадянського суспільства, сприяє поліпшенню доступу таких інститутів до навчання, комунікації, мережування, обміну ресурсами.

Очікувані результати

Громадяни активно об'єднуються для спільної діяльності, використовують спрощені процедури реєстрації інститутів громадянського суспільства, долучаються до волонтерської діяльності.

Збільшується кількість органів самоорганізації населення, які наділені делегованими повноваженнями органів місцевого самоврядування, а також ресурсами, необхідними для реалізації ними власних та делегованих повноважень.

Інститути громадянського суспільства мають диверсифіковані джерела доходів і фінансову стабільність, зокрема, у результаті спрощення залучення фінансової підтримки з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадян, суб'єктів господарювання, надання платних послуг.

Інститути громадянського суспільства активно надають благодійну допомогу, залучають волонтерів до своєї діяльності.

Інститути громадянського суспільства мають можливості та ресурси для підвищення рівня своєї організаційної спроможності.

3. Стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України

Обґрунтування напряму

Потенціал інститутів громадянського суспільства недостатньо задіяний у соціально-економічному розвитку України. Як свідчать результати аналізу даних, оприлюднених на офіційному вебсайті Державної служби статистики України, частка таких інститутів у валовому внутрішньому продукті України протягом 2010-2020 років становила 0,7-0,8 відсотка порівняно з 4-8 відсотками у державах Організації економічного співробітництва та розвитку і 1,5-2,4 відсотка у більшості держав Східної Європи.

Переважна більшість інститутів громадянського суспільства залишається економічно пасивною. Так, за даними Державної податкової служби України, у 2018 році лише 8,5 відсотка громадських об'єднань сплачували податок на доходи фізичних осіб, що свідчить про низький рівень оплачуваної зайнятості в секторі.

Ключові чинники спроможності інститутів громадянського суспільства України, зокрема у сфері менеджменту, зайнятості, навчання і професійного розвитку їх персоналу, мають нестабільний та обмежений характер, що зменшує здатність цих інститутів залучати додаткові ресурси і продуктивно їх використовувати.

З огляду на зазначене необхідно підвищити ефективність підтримки участі інститутів громадянського суспільства у соціально-економічному розвитку, зокрема у наданні послуг за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів та у розвитку соціального підприємництва.

Стратегічні завдання

Стратегічними завданнями є:

- 1) створення правових, регуляторних та економічних умов для участі інститутів громадянського суспільства у наданні за бюджетні кошти суспільно значущих послуг (соціальних, реабілітаційних, послуг у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, довкілля, громадського порядку та інших), у тому числі шляхом:

- залучення інститутів громадянського суспільства до оцінки з урахуванням принципу субсидіарності потреб у суспільно значущих послугах, зокрема соціальних, оприлюднення інформації про її результати та заплановані видатки;

- сприяння участі інститутів громадянського суспільства у громадському контролі, моніторингу та оцінці якості надання суспільно значущих послуг за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;

- невиключення вартості соціальних послуг, наданих та отриманих особами, включеними до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб - отримувачів соціальних послуг;

- 2) прозоре визначення критеріїв конкурсного відбору інститутів громадянського суспільства як виконавців державних, регіональних і місцевих програм (у тому числі цільових) та одержувачів бюджетних коштів у рамках таких програм;

3) створення сприятливих умов для участі інститутів громадянського суспільства у державно-приватному партнерстві;

4) розвиток соціального підприємництва шляхом:

- створення сприятливих умов для розвитку соціального підприємництва як медіатора розв'язання суспільних проблем;

- поширення моделі та кращих практик соціального підприємництва на соціокультурну сферу з метою підвищення її життєздатності;

- сприяння просуванню та заохоченню соціальних змін і позитивних моделей поведінки шляхом розширення мікрофінансових стимулів для соціального підприємництва;

- створення гнучких та ефективних податкових умов для ведення соціального підприємництва;

створення умов для підвищення рівня обізнаності громадськості про участь інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України, у тому числі шляхом:

- підтримки соціальної реклами інститутів громадянського суспільства відповідно до законодавства;

- забезпечення публічного доступу до інформації про надання інститутами громадянського суспільства суспільно значущих послуг за бюджетні кошти;

- формування статистичних даних (у тому числі сателітних рахунків) про інститути громадянського суспільства, визначення основних показників їх діяльності та участі в соціально-економічному розвитку України.

Очікувані результати

Інститути громадянського суспільства мають рівні можливості у наданні суспільно значущих послуг за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, соціальному підприємстві, державно-приватному партнерстві, виконанні державних, регіональних і місцевих програм, у тому числі цільових.

Зростають показники участі інститутів громадянського суспільства у цих формах діяльності.

Зростає частка інститутів громадянського суспільства у валовому внутрішньому продукті України.

Громадськість має доступ до інформації про інститути, які надають послуги за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

4. Створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці

Обґрунтування напряму

Недостатній рівень обізнаності громадян та інститутів громадянського суспільства про роль та можливості громадянського суспільства у загальнодержавному розвитку та форми взаємодії його інститутів з державним сектором та бізнесом призводить до низького рівня міжсекторальної співпраці у різних сферах суспільного життя, особливо на регіональному та місцевому рівнях.

Зазначене має негативний вплив на можливості професійного зростання інститутів громадянського суспільства, перешкоджає їх сталому розвитку та виходу на національний і міжнародний рівень. Також обмежується обсяг надання послуг, що завдяки міжсекторальній співпраці могли б більш якісно задовольняти потреби різних суспільних груп.

Відсутність зрозумілих базових принципів та критеріїв діяльності інститутів громадянського суспільства ускладнює зміцнення довіри між ними та органами державної влади, органами місцевого

самоврядування, суспільними групами, бізнесом, що також сприяє створенню умов для шахрайства, що особливо відчутно у сфері благодійної та волонтерської діяльності.

Міжсекторальна співпраця передбачає, що держава, бізнес, суспільні групи та інститути громадянського суспільства мають налагоджені комунікації та разом взаємодіють для досягнення позитивних змін у суспільстві та створення публічного блага. Для цього важливою є рівність участі кожної зі сторін, об'єднання і координація зусиль, ресурсів, а також спільна відповідальність за отримані результати. Цінним також є провадження діяльності сторін на засадах належного врядування, етичності, відкритості, прозорості та публічності, що дає змогу побудувати взаємну довіру, повагу та забезпечити належне врегулювання конфлікту інтересів. Вагоме значення має також дотримання принципу субсидіарності, що сприяє залученню інститутів громадянського суспільства до виконання державних, регіональних програм та вирішення питань місцевого значення.

Налагодження міжсекторальної співпраці потребує обізнаності всіх сторін про її механізми, а також формування чіткого розуміння ролі громадянського суспільства у представленні України на міжнародній арені, розбудові демократичної держави та суспільному розвитку, що також актуалізує питання професійного розвитку інститутів громадянського суспільства.

Стратегічні завдання

Стратегічними завданнями є:

- 1) сприяння органами державної влади підвищенню рівня обізнаності громадян, представників бізнесу, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування про роль інститутів громадянського суспільства, у тому числі проведення просвітницьких заходів, розповсюдження інформаційних матеріалів та соціальної реклами, запровадження на державному рівні "Тижня громадянського суспільства";
- 2) посилення комунікації правоохоронних органів з правозахисними та іншими інститутами громадянського суспільства, зокрема шляхом створення консультативно-дорадчих органів з метою організації обміну інформацією та обговорення проблемних питань, пов'язаних із безпекою діяльності представників інститутів громадянського суспільства;
- 3) налагодження органами державної влади інформування про дієві механізми міжсекторальної співпраці на всіх рівнях, можливості отримання державної підтримки інститутами громадянського суспільства шляхом розповсюдження відповідних інформаційних матеріалів, проведення інформаційних заходів;
- 4) сприяння органами державної влади співпраці між українськими та міжнародними інститутами громадянського суспільства, в тому числі підтримка та заохочення спільних проєктів, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку і розвиток громадянського суспільства в Україні;
- 5) підвищення рівня залучення інститутів громадянського суспільства до:

- моніторингу імплементації [Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони](#), а також до участі у реалізації засад зовнішньої політики, підготовки відповідних аналітичних документів;

- реалізації пріоритетних міжсекторальних та міжрегіональних програм з міжнародного розвитку та співробітництва;

- діяльності у сфері забезпечення та захисту прав людини і основоположних свобод осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, відновлення територіальної цілісності та розбудови миру в Україні;

- стимулювання розвитку волонтерської діяльності та активного залучення волонтерської допомоги, зокрема запровадження відповідних державних і місцевих програм, активізації просвітницької роботи з поширення кращих практик волонтерської діяльності;

6) сприяння професійному розвитку та сталості інститутів громадянського суспільства, зокрема шляхом створення умов для:

- проведення наукових досліджень, публікацій та просвітницьких заходів у сфері розвитку громадянського суспільства та міжсекторальної співпраці;

- проведення навчальних заходів щодо кращих практик міжсекторальної співпраці, взаємодії між інститутами громадянського суспільства, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємницької діяльності;

- розроблення освітніх програм з управління інститутами громадянського суспільства для здобувачів вищої освіти;

- збільшення зайнятості населення в інститутах громадянського суспільства;

7) сприяння інститутам громадянського суспільства у:

- впровадженні в їх діяльність принципів підзвітності, прозорості, публічності та належного врядування;

- дотриманні прозорості діяльності інститутів громадянського суспільства шляхом заохочення добровільного оприлюднення інформації про їх діяльність, зокрема статутів, звітів про діяльність, фінансових звітів тощо;

- підвищенні рівня обізнаності громадян, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів підприємницької діяльності із принципами та критеріями роботи доброчесних інститутів громадянського суспільства, в тому числі за допомогою соціальної реклами;

8) підтримка міжсекторальної співпраці, спрямованої на запобігання та протидію шахрайству та іншим зловживанням у сфері благодійної та волонтерської діяльності, надання послуг та пільг, у тому числі впровадження механізмів виявлення та попередження зловживань та шахрайства;

9) сприяння підвищенню рівня обізнаності громадян та суб'єктів підприємницької діяльності щодо можливостей підтримки інститутів громадянського суспільства, роз'яснення відповідних механізмів;

10) підтримка процесів цифрової трансформації діяльності інститутів громадянського суспільства з метою сприяння підвищенню ефективності їх діяльності, зокрема, шляхом:

- навчання та надання консультаційної підтримки інститутам громадянського суспільства щодо впровадження та використання в їх діяльності цифрових технологій та інструментів електронної демократії;

- посилення спроможності інститутів громадянського суспільства навчати громадян користуватися онлайн-інструментами електронної участі та отримувати послуги онлайн;

- сприяння ініціативам у сфері інформаційних технологій щодо міжсекторальної взаємодії інститутів громадянського суспільства з громадянами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємницької діяльності.

Очікувані результати

Створені сприятливі умови для популяризації та впровадження у діяльність інститутів громадянського суспільства принципів підзвітності, прозорості, публічності та належного врядування.

Громадяни, суб'єкти підприємницької діяльності, державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування поінформовані про роль і суспільно корисну діяльність інститутів громадянського суспільства, зростає рівень довіри до цих інститутів.

Інститути громадянського суспільства використовують механізми співпраці з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємницької діяльності для реалізації суспільно корисних проектів.

VI. Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

Виконання завдань Стратегії передбачає фінансування витрат, необхідних для досягнення поставлених цілей та здійснення необхідних заходів.

Джерелами фінансування реалізації Стратегії є:

- 1) Державний бюджет України - в межах коштів, виділених відповідним центральним органам виконавчої влади;
- 2) місцеві бюджети - в межах коштів, затверджених за місцевими бюджетними програмами;
- 3) програми та проекти міжнародної технічної та фінансової допомоги;
- 4) інші джерела, не заборонені законодавством України.

Органи виконавчої влади під час планування бюджету передбачають кошти на реалізацію заходів з виконання цієї Стратегії.

VII. Механізми реалізації Стратегії

Реалізація Стратегії здійснюється органами державної влади у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, міжнародними організаціями, іншими заінтересованими установами, організаціями.

З метою виконання завдань Стратегії на національному рівні Кабінет Міністрів України затверджує трирічні плани заходів з реалізації Стратегії, які розробляються Секретаріатом Кабінету Міністрів спільно з органами виконавчої влади і за участю представників громадськості. Плани заходів передбачають етапи та індикатори виконання завдань, а також залучення до їх реалізації інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, інших заінтересованих установ, організацій. Для забезпечення безперервності реалізації Стратегії трирічні плани повинні затверджуватися до кінця третього року реалізації поточного плану.

На регіональному рівні для виконання завдань, визначених Стратегією, затверджуються в установленому порядку регіональні програми сприяння розвитку громадянського суспільства. Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями затверджуються плани заходів з реалізації відповідних програм, розроблені за участю представників інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, інших заінтересованих установ і організацій. Плани заходів передбачають залучення до виконання завдань інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, інших заінтересованих установ, організацій.

Органи виконавчої влади сприяють залученню до реалізації Стратегії органів місцевого самоврядування. Із власної ініціативи районні, міські, сільські, селищні ради можуть затверджувати відповідні програми сприяння розвитку громадянського суспільства.

Для організації взаємодії з інститутами громадянського суспільства органи виконавчої влади визначають відповідні підрозділи або відповідальних осіб. Секретаріат Кабінету Міністрів надає

методичну допомогу органам виконавчої влади з питань реалізації Стратегії, взаємодії з інститутами громадянського суспільства, сприяє поширенню кращих практик провадження такої діяльності.

Кабінет Міністрів України визначає механізми моніторингу та координації діяльності з реалізації Стратегії, серед яких може бути утворення координаційного органу із залученням на паритетних засадах інститутів громадянського суспільства, вжиття інших заходів.

Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями забезпечується діяльність регіональних координаційних рад сприяння розвитку громадянського суспільства.

З метою обговорення стану реалізації Стратегії, актуальних питань у відповідній сфері щороку проводяться національний та регіональні форуми громадянського суспільства.

Органи виконавчої влади забезпечують інформування громадськості про реалізацію Стратегії на офіційних вебсайтах, в соціальних мережах тощо. Інформація про стан реалізації Стратегії також розміщується на онлайн-платформі взаємодії органів виконавчої влади з громадянами та інститутами громадянського суспільства.

VIII. Моніторинг, оцінка реалізації Стратегії

Моніторинг реалізації Стратегії здійснюється із залученням інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, інших заінтересованих установ, організацій на основі звітів про виконання планів заходів з реалізації Стратегії, аналітичних матеріалів, підготовлених інститутами громадянського суспільства, міжнародними організаціями з їх ініціативи, а також щорічних доповідей про стан розвитку громадянського суспільства, підготовлених Національним інститутом стратегічних досліджень.

Кабінет Міністрів України готує та оприлюднює щоквартальні та річні звіти про виконання планів заходів з реалізації Стратегії.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації за участю регіональних координаційних рад готують і оприлюднюють річні звіти про виконання планів заходів з реалізації регіональних програм сприяння розвитку громадянського суспільства. Відповідні річні звіти щороку до 1 лютого подаються Кабінету Міністрів України.

У рамках визначеного Кабінетом Міністрів механізму моніторингу та координації реалізації Стратегії організовується розгляд звітів про виконання планів заходів з реалізації Стратегії та звітів про виконання планів заходів з реалізації регіональних програм сприяння розвитку громадянського суспільства, готуються рекомендації щодо вдосконалення відповідної роботи, розробляються рекомендовані процедура та індикатори для моніторингу реалізації Стратегії.

За результатами розгляду річного звіту про виконання плану заходів з реалізації Стратегії може ініціюватися внесення змін до Стратегії та плану заходів. Результати моніторингу виконання планів заходів з реалізації регіональних програм сприяння розвитку громадянського суспільства можуть бути підставою для коригування згаданих програм, відповідних планів заходів.

Під час проведення оцінки результатів реалізації Стратегії враховуються досягнення індикаторів виконання планів заходів з реалізації Стратегії, показники звітів щодо оцінки дотримання Україною міжнародних зобов'язань та стандартів у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства, а також міжнародних рейтингів та індексів, які оцінюють питання, пов'язані з розвитком громадянського суспільства: Індексу сталості розвитку організацій громадянського суспільства, Барометра організацій громадянського суспільства, Світового індексу благодійності та інших.

Результати моніторингу Стратегії оприлюднюються на онлайн-платформі взаємодії органів виконавчої влади з громадянами та інститутами громадянського суспільства. Рада міністрів

Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації оприлюднюють результати моніторингу реалізації регіональних програм сприяння розвитку громадянського суспільства та планів щодо їх виконання на своїх офіційних вебсайтах.

Керівник Офісу
Президента України

А.ЄРМАК